
Obsah

	ÚVODEM	7
1	NĚKTERÉ ZÁKLADNÍ POJMY	9
2	GENEROVÁNÍ HODNOT NÁHODNÝCH VELIČIN	14
2.1	Náhodná čísla	14
2.2	Náhodné veličiny	22
2.2.1	Spojité rozdělení	28
2.2.2	Diskrétní rozdělení	37
2.2.3	Markovovy řetězce	48
2.2.4	Náhodné permutace	51
2.2.5	Náhodný výběr bodů z množin N -rozměrného prostoru	52
3	METODA MONTE CARLO	55
3.1	Výpočet integrálů	57
3.1.1	Metoda odhadu pravděpodobnosti	58
3.1.2	Metoda odhadu střední hodnoty	61
3.2	Využití Markovových řetězců v metodě Monte Carlo	64
3.2.1	Řešení soustav lineárních rovnic	65
3.3	Metody redukce rozptylu	70
3.3.1	Metoda řídicích veličin	71
3.3.2	Metoda protikladných veličin	72
3.3.3	Metoda stratifikovaných výběrů	73
3.3.4	Metoda výběru podle důležitosti	76
4	PROGRAMOVÁNÍ SIMULAČNÍCH MODELŮ. SIMULAČNÍ JAZYKY	80
4.1	Zachycení dynamických vlastností modelů	81
4.1.1	Metoda pevného časového kroku	81
4.1.2	Metoda proměnného časového kroku	82
4.2	Volba počítače	89

4.3	Obecné programovací jazyky	89
4.4	Simulační jazyky	90
4.4.1	Jazyk GPSS	92
4.4.2	Jazyk SIMSCRIPT	104
4.4.3	Jazyk SIMULA a SIMULA 67	105
4.4.4	Jazyk CSL	106
4.4.5	Jazyk SIMON	108
4.4.6	Jazyk GASP	112
4.4.7	Další typy simulačních jazyků	112
4.4.8	Přínos simulačních jazyků	114
5	VÝSTAVBA SIMULAČNÍCH MODELŮ	117
5.1	Formulace problému	117
5.2	Sběr a zpracování informací	118
5.3	Formulace matematického modelu	118
5.4	Odhadby parametrů modelu	120
5.5	Programování simulačních modelů	120
5.6	Ověření správnosti modelu	121
5.7	Navrhování simulačních experimentů a analýza výsledků	122
5.7.1	Navrhování optimalizačních experimentů	128
6	POUŽITÍ SIMULAČNÍCH METOD V OPERAČNÍM VÝZKUMU	134
6.1	Modely hromadné obsluhy	135
6.1.1	Paralelně řazené kanály	137
6.1.2	Sériově řazené kanály	143
6.1.3	Složitá struktura sítě obslužných kanálů	147
6.1.4	Modely dopravních proudů	153
6.2	Zásobovací modely	156
6.3	Matematické programování	160
6.4	Síťová analýza	163
7	SIMULAČNÍ POSTUPY PŘI ZKOUMÁNÍ EKONOMICKÝCH MODELŮ	165
7.1	Vlastnosti ekonomických modelů z hlediska simulace.	165
7.2	Simulační postupy v oblasti spotřeby a rozdělování	168
7.3	Možnosti použití simulačních postupů v oblasti výroby	183
7.4	Zkoumání plánu jako činitele rozvoje výroby	185
8	EKONOMETRICKÉ MODEL Y	188
8.1	Použití simulace při základních metodách odhadu	188
8.2	Problémy simultánních rovnic ekonometrického typu.	193
8.3	Možnosti simulačních experimentů	199
9	ŠIRŠÍ POJETÍ SIMULACE	202
9.1	Perspektivy dalšího vývoje	205
	LITERATURA.	210
	REJSTRÁK	212